

بررسی تاثیر ساختار اقتصادی و شهرنشینی بر شدت مصرف انرژی در ایران

بیژن باصری^۱، محمد امید قنبری^۲

۱-عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز. تهران - دانشگاه آزاد واحد تهران

۲-کارشناس ارشد علوم اقتصادی. تهران - دانشگاه آزاد واحد تهران

چکیده

امروزه مساله تامین انرژی به عنوان یکی از مهمترین مسایل تمامی جوامع تبدیل شده است. کاربرد انرژی در بخش های مختلف آن چنان افزایش یافته است که هرگونه چالشی در این حوزه خسارت جبران ناپذیری را به اقتصادی وارد کند. در این پژوهش به دنبال پاسخگویی به این پرسش بوده ایم، که نقش ساختار اقتصادی و شهرنشینی چگونه میزان شدت مصرف انرژی در اقتصاد ایران را در طی سال های ۱۳۹۲-۱۳۶۰ را تحت تاثیر قرار داده است؟ اهمیت انرژی در ساختار و ثبات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی کشور از یک سو و آگاهی از این نکته که منابع انرژی فسیلی در دسترس نسل کنونی پایان پذیر بوده، از سوی دیگر مبنای توجهات خاص و عمده در چند سال گذشته به امر انرژی بوده است. مقایسه شاخص های انرژی ایران با دیگر کشورها نشان می دهد شدت مصرف انرژی در ایران بسیار بیشتر از متوسط جهانی بوده و الگوی مصرف انرژی باید اصلاح شود. در این تحقیق، ابتدا به مطالعه منابع مکتوب پرداخته شده و در مرحله بعدی با استفاده از نرم افزارهای مورد استفاده به تجزیه و تحلیل داده ها پرداخته شده است. بر اساس نتایج بدست آمده تولید ناخالص سرانه، قیمت انرژی و ساختار اقتصادی در بلندمدت باعث کاهش شدت مصرف انرژی به طور متوسط به میزان ۰/۴۴، ۰/۹۸ و ۰/۱۲ درصد در ایران می شود. اثر شهرنشینی در بلندمدت مثبت بوده و شدت مصرف انرژی را به طور متوسط ۰/۹۷ درصد افزایش می دهد. در نتایج کوتاه مدت، متغیرهای تولید ناخالص سرانه در وقفه اول و دوم، قیمت انرژی و ساختار اقتصادی، شدت مصرف انرژی را به ترتیب ۰/۳۳ و ۰/۲۶، ۰/۵۸ و ۰/۷۴ درصد کاهش می دهند.

کلید واژه: مصرف انرژی، ساختار اقتصادی، تولید ناخالص، شهرنشینی، کشور های نفت خیز